

Tanyavilág 2020

Települési közösségek és társadalmi problémák
a tanyai lakosság körében

Dr. Duró Annamária

Szentkirály, 2015. március 11.

Települési közösségek és társadalmi problémák

Az alföldi tanya egyedisége

- a rejtélyek, az ellentmondások és a végletek világa
- eredetileg a mezőgazdaság településformája
- a határban álló lakóház, a gazdasági épületek és a hozzájuk tartozó földterület együttese, amelyek összessége térben elkülönül a zárt településtől, ám társadalmi értelemben hozzátartozik ahhoz
 - tanyás mezővárosok
 - tanyaközségek
- térbeli és időbeli aszinkronia
- korszakokon átívelő történet – helykeresés és alkalmazkodás

Tanyáink sorsa a rendszerváltás után

- gazdaság
 - a tanyai gazdálkodás alapja helyreáll
 - a tanya és a föld megváltozott kapcsolata
- település
 - a népességmozgás új irányai
 - falvaink sorsa – városaink árnyékában
- társadalom
 - népességveszteség és foglalkozási átrétegződés
 - az egykor oly zárt közösségek kinyílása

A tanyai életmód előnyei és hátrányai

- előny: a földhöz és a természethez közel
 - ésszerű munkaszervezés
 - egészséges lakókörnyezet
 - szabadság és önállóság
- hátrány: a zárt település közösségétől, szolgáltatásaitól és intézményeitől távol
 - a mindennapi életvitel nehézségei
 - a közösségi élet hiányzó terei
 - áldozat és kiszolgáltatottság

A tanyán élők társadalmi csoportjai

Különböző értékrend, eltérő igények, más-más érdekek

- állandóan lakott tanyák
 - tősgyökeresek
 - betelepülők
 - külföldiek

- időszakosan lakott tanyák
 - helybeliek
 - más települések lakói
 - külföldi tulajdonosok

Települési közösségek a tanyán

- tanya – tanya
szomszédsági háló
közösségi kezdeményezések
- tanya – faluközpont
igazi települési közösség
„kimenni” és „bemenni”
- tanya – anyaváros
szuburbanizáció
„hazamenni” és „előjönni”

A tanyavilág mai társadalmi problémái

Kinn a határban – és a társadalom peremén

- értékrendek ütközése
- a nemzedékek szétválása
- a tanya mint menedék
- régi és új típusú szegénység
- társadalmi kirekesztettség
- devianciák
- közbiztonság
- érdekképviselő

Települési közösségek és társadalmi problémák

Köszönöm a figyelmet!

Települési közösségek és társadalmi problémák

A képek forrásai:

- Molnár Gyula: Az én Alföldem. Kossuth Kiadó, Budapest, 2010. 57. o. (8. dia).
- Röske község honlapja: www.roszke.hu (5. dia alsó kép, 7. dia)
- A többi felvételt Dr. Kovács József (6. dia alsó kép), Ungai Mihály (9. dia) és a szerző készítette (2. dia, 5. dia felső kép, 6. dia felső kép)

*

A szerző:

Dr. Duró Annamária

főiskolai docens

Szegedi Tudományegyetem, Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar

Szociális Munka és Szociálpolitika Tanszék